

ئەمچار گەندەلّىي نووسەران نەك بەرپرسان

سەباح ئىسماعىل

زۆرمان لە بارەي گەندەلّىي بەرپرسانى ئىدارى و حزبىيە وە بىست، كە چۆن سىاسىيە كانى دويىنى گەورە سەرمایىدەرى ئەمۇن و پۆستەكانىشىيان ئامرازىتىكى بەرھەمهىنەن بۆ كەلەكە كەردىنى ناياسايى سەرمایى ئابورى. ئەوهى لە بارەي بەرپرسانى كوردەوە باس دەكىيت، بەرپاستى تا رادەي حاشاكردن لە سەرتاپاي نەتەوەيەك، مايەي شەرمە. هەر ئەم گەندەلّىيەش كوردستانى بۇنى كەركۈوك و دروستبۇونى دەولەتى كوردى و يەكگەرنەوەي چوار پارچە كەي كوردستانى گەورەي لاي ھەمووان كالكىردىتەوە. با تاوىتكە گەندەلّىي بەرپرسان بگەرىتىن، كە بۇوەتە عادەت و دابونەريت، تا ئەو رادەيەي بۇوەتە شتىيە ئاسايى و سروشتى. هيچ ئومىيەتكە بۆ چاكبۇونەوەيان لىتىناكىرى و ئەگەر خراپتر نەبن باشتىريش نابن، چونكە ليپرسىنەوە سزادانىيان لە سەر نىيە و پەتاى گەندەلّىييان تۆتالىيتارىيە و خەرىكە ھەموو كۆمەلگە دەگەرىتەوە. با بۆ چەند ساتىك خۆمانىيان لىن نەبان بکەين و گۈي بۆ گەندەلّىي توپتى نووسەران و رۆزىنامە نووسان و دەزگا كلىتوورىيە كان رادىرىن. وەلى لە ھەمووان تكام وايە تۈوشى شۆك و ھېيدىمە و بى ئومىيەنى نەبن و بۆ يەكجارى دەست لە خوتىندەوە نووسىن ھەلنىڭرن، چونكە بايى ئەوەندە كەسانى باشىيان تىدا دەبىنرىتەوە. زۆربەي ھەرەزۆرى نووسەران و رۆزىنامە نووسان ھەند خەمى خۆيان و پارەو ناوجەلىيانە، نىۋەنەندە لە نووسىندا خەمى خەلک و نووسىن و تەكニك و لايمى ھونەريييان نىيە.

ئەوانىش بەرپىو بەرى فەرمانگە كان ئاسا، بۆ ئەوه ناچنە ناو حزبە وە تا فىئىرى فىرىن و بىنە رۆشنبىر، ناشچنە حزبە وە تا بەرگرى لە شتىيەك بکەن، بەلکو بۆ ئەوه دەچنە دىوھخانى حزبە وە تا حزب ھەمېشە پشت و پەنایان بى و بەرگرىييان لىن بكا و دەرفەتى بەرزبۇونەوە دەولەمەند بۇونىيان بۆ بخۇلقىتىنى. نووسەرانىيەك ھەن بەناوى دەقئاۋىزانە وە بەرھەمى يەكدى دەدزىن و گۆرانىكارىيەكى كەمى بەسەردا دەھىيەن و بەناوى خۆيانە وە بلاوى دەكەنەوە. نووسەريش ھەيە كتىب لە زمانىيەكى بىانىي وەك (ئىنگلىزى و فەرەنسى و ئەلمانى و تۈركى) اوه وەردەگىرىتى، بى ئەوهى بتوانى پىستەيەك بە يەكتى لەو زمانانە قىسە بکات. نووسەرى و اشمان ھەس بە يەك كورتە چىرۇك خۆى كردىتە ئەندامى كاراى سەندىكاي رۆزىنامە نووسانى كوردستان و ھى واش ھەس پىشىتە ئەندامى رۆزىنامى نووسانى نىيۇدەولەتى بۇوە، كەچى سەرەپاي ئەوهى ھەموو مەرجە كانى بەئەندام بۇونى بېرىۋە لە بەر ئەوهى بى پشت و پەنایە لە سەندىكاي رۆزىنامە نووسانى كوردستان بەئەندام وەرنەگىراوە، ھى واشمان ھەيە دان بە نووسىنى كەسى دىدا نانى و بەردهوا مەھىلى راست و چەپ بەسەر نووسىنى كەسانى دىدا دەھىيەن و خۆى بە شاي نووسەران دەزانى، بەو بەھانەيە زۆرتىرىن ژمارەي كتىبى بەچاپ گەياندووھ، بى ئاگا لەوهى لە سۆنگەي بەدرەفتارى و جىقلۇدانە تەنگىيە وە، حسىتىپ پاسەوانى دەربارى

ئەدەبیان بۆ نەکردووھ.

نۇوسمەرىشمان ھەيە، كە دەچىتە لاي ھىيند موجامەلەي خۆت و ستايىشى نۇوسيينەكانت دەكەت، خۆتلى دەبىتە پۆشكىن و دەستەيەقسىكى و بەختىار عەلى! كە بەجيىشى دىلىت، بە نۇوسمەرى گومناوو نا نۇوسمەرو نەخۇېندەوارت لەقەلەم دەدات.

ناكىرى ئەو شاعيرە ئاكار جالجالۆكە يىيانە لەبىر بىكريت، كە رايەللى شىعرەكانيان دەكەن بەداوى جالجالۆكە تا نىچىرى ئافرهتى پىتوھ بلکىن و راوى بىكەن.

نۇوسمەرىش هەن نۇوسيينەكانيان دەبەن بۆ لاي شارەزايەك لە بوارى زماندا، تا نۇوسيينەكانيان بۆ پېركات لە وشەيلى بەقەولى خۆيان رۆشنېرانەتلىي وەك (ترادسيون، ديفاكتو، ئاكت، سپانسۆر، ئەپستتمۆلۆزى، پارادۆكس)، چونكە ئەم زاراوانە كەم كەس تىييان دەگاو بە حىسابى خۆيان بەكارهينانىيان گەورەبىي و زىرەكىي نۇوسمەرەكە لاي خۇېنەر دەسەلىيىت. رۆژنامەنۇوسى بەھەرەدارى و اشىم بىنىيە، چاۋپىتىكەوتن تەنيا لەگەل ئەو بەرپرسانەدا دەكەت، كە ترسكەي بەرژەوەندى و قازانجىك لە پىشت دىيانەكەوە بەدى دەكەت، ياخود ئىشى لە كام فەرمانگە وەستابىت، ئەوا بۆ راپىيى كەدنى ئىشەكەي خۆى دەچىن چاۋپىتىكەوتن لەگەل بەرپىوه بەرەكەيدا دەكەت، سەيرەكە لەوەدا يە هەندى جار ئەگەر زوو ئىشەكەي بۆ راپەرىن، ئەوا چاۋپىتىكەوتنەكە بلاوناكاتەوە، ئىنجا بەرپىوه بەرەكە بەدواى ئەودا راھەكەت. نۇوسمەرى واشمان ھەيە، چەند كەتىپەتكىيان بەچاپ گەياندۇوھ، وەلى ئەگەر شەو و رۆزىك دايىنېتى و داواى نۇوسيينى وتارىتكى لى بىكەيت، ئەوا كاغەزەكەت بە سېپىتى بۆ دەگىرېتەوە و پىتى نانووسىتىت.

بىرپەتكەن نۇوسمەرو ئەدىب ھەن قىسى ئاسايىي نازانىن، لە دانىشتنەكانا باس لە ھەموو شت دەكەن تەنيا ئەدەب نەبىت. نۇوسمەرمان ھەن...، نۇوسمەرىلىشمان ھەن.... بۆ ئەوەي قىسى كانم كەس نەگرىتەوە تايبەت نەبىت بەكەسەوە، با لىرەوە بىبىرەمەوە. با ھەمووان بەخۆدا بچىنەوە، چونكە گەندەلىي بەرپرسان پەرەي بە تىرۆر دا، داخو گەندەلىي نۇوسمەران و رۆژنامەنۇوسان چى دىنېتە كايدەوە؟!!

